

Sygn. akt IV KK 332/19

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 kpk
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 28 lutego 2020 r.,
sprawy **S. Ł.**
skazanego z art. 284 § 1 kk
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w B.
z dnia 8 lutego 2019 r., sygn. akt VII Ka (...)
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w B.
z dnia 20 sierpnia 2018 r., sygn. akt III K (...)

p o s t a n o w i ł

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B., wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2018 r., III K (...), uznał S. Ł. za winnego tego, że w dniu 4 stycznia 2014 roku w B. woj. (...), dokonał przywłaszczenia mienia w postaci linii do produkcji opakowań typu „B.” rok produkcji 1968 o wartości 55350,00 złotych na szkodę W. Firma Handlowo – Usługowa z siedzibą w J. i za to na podstawie art. 284 § 1 k.k. z zw. z art. 4 § 1 k.k. skazał oskarżonego na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat, a na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzył

karę 100 stawek dziennych grzywny po 20 zł za stawkę oraz obciążył skazanego kosztami postępowania.

Apelacje złożyli: oskarżony i jego obrońca. Oskarżony zarzucił obrazę art. 410 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 424 k.p.k. oraz błąd w ustaleniach faktycznych, a z „ostrożności procesowej” – podniósł także zarzut rażącej surowości kary.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania albo „obniżenie kary do minimalnej”.

Obrońca w swojej apelacji zarzucił w czterech pierwszych punktach obrazę prawa materialnego, a w razie nieuwzględnienia zawartych w nich zarzutów, podniósł:

- „5. obrazę przepisów postępowania, która to miała wpływ na treść orzeczenia, polegającą na naruszeniu art. 6 k.p.k. w związku z art. 171 § 2 k.p.k. poprzez przeprowadzenie postępowania dowodowego pod usprawiedliwioną nieobecność oskarżonego, który chciał wziąć udział w rozprawie w dniu 5 marca 2018 r., 12 marca 2018 r., 2 lipca 2018 r., a ze względów zdrowotnych nie był w stanie;
1. obrazę przepisów postępowania, która to miała wpływ na treść orzeczenia, polegającą na naruszeniu art. 6 k.p.k. w związku z art. 175 poprzez uniemożliwienie oskarżonemu wypowiedzenia się co do konkretnych dowodów jak i złożenia wyjaśnień wobec nieodroczenia rozprawy w dniu 5 marca 2018 r., 12 marca 2018 r., 2 lipca 2018 r. w sytuacji, gdy oskarżony chciał w niej uczestniczyć, ale nie mógł z względów zdrowotnych, a jego obecność była usprawiedliwiona;
2. obrazę przepisów postępowania, która to miała wpływ na treść orzeczenia, polegającą na naruszeniu art. 6 k.p.k. w związku z art. 117 § 2a k.p.k. poprzez nieuwzględnienie zaświadczenia lekarza sądowego o niemożności stawienia oskarżonego na terminie rozprawy w dniach 5 marca 2018 r., 12 marca 2018 r., 2 lipca 2018 r.”,

a nadto zarzucił obrazę art. 7 i 424 k.p.k., zaś w dziesięciu punktach – błąd w ustaleniach faktycznych.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 8 lutego 2019 r., VII Ka (...), Sąd Okręgowy w B. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

W kasacji obrońca zarzucił:

„1. Naruszenia prawa, a to art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez nieuchylenie zaskarżonego orzeczenia mimo zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej w następstwie braku obecności skazanego na terminach rozpraw, na których jego obecność była obowiązkowa (w szczególności termin rozprawy 2 lipca 2018 r.).

1. Naruszenia prawa, a to art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez nieuchylenie zaskarżonego orzeczenia mimo zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej w następstwie zaistnienia sprzeczności w treści wyroku poprzez orzekanie w wyroku Sądu pierwszej instancji na podstawie wykluczających się stanów prawnych, a to w punkcie 1 i 2 zastosowanie uprzednio obowiązującej ustawy, a w punkcie 3 ustawy obecnie obowiązującej, co uniemożliwia określenie brzmienia zastosowanych przepisów oraz stosowania pozostałych przepisów zgodnie z zasadą jedności prawa materialnego i procesowego.

2. Naruszenia prawa, a to art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez nieuchylenie zaskarżonego orzeczenia mimo zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej w następstwie zaistnienia sprzeczności w treści wyroku poprzez brak w wyroku Sądu pierwszej instancji jak i jego uzasadnieniu wskazania, jaki stan prawny został zastosowany w związku z art. 4 § 1 k.k. co uniemożliwia określenie brzmienia zastosowanych przepisów oraz stosowania pozostałych przepisów zgodnie z zasadą jedności prawa materialnego i procesowego.”

Dalej „z ostrożności procesowej na wypadek nieuwzględnienia powyższych zarzutów” obrońca zarzucił naruszenie art. 433 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., naruszenie art. 440 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie zarzutów obrazy prawa materialnego, a w razie „nieuwzględnienia powyższych zarzutów” obrońca podniósł zarzuty naruszenia art. 7 k.p.k. (po pięciu punktach) oraz zarzucił:

„• naruszenie art. 7 k.p.k., które to miało wpływ na treść orzeczenia przez dowolną ocenę opinii biegłego A. B. poprzez uznanie, iż kwestionuje on zaświadczenia wydane przez lekarza sądowego gdy tymczasem biegły wskazuje na brak informacji, by poczynić takie ustalenia oraz wprost pisze, że „nie jemu to oceniać”;

1. obrazę przepisów postępowania, która to miała wpływ na treść orzeczenia, polegającą na naruszeniu art. 6 k.p.k. w związku z art. 171 § 2 k.p.k. poprzez przeprowadzenie postępowania dowodowego pod usprawiedliwioną nieobecność skazanego, który chciał wziąć udział w rozprawie w dniu 5 marca 2018 r., 12 marca 2018 r., 2 lipca 2018 r., a ze względów zdrowotnych nie był w stanie;

2. obrazę przepisów postępowania, która to miała wpływ na treść orzeczenia, polegającą na naruszeniu art. 6 k.p.k. w związku z art. 175 poprzez uniemożliwienie skazanemu wypowiedzenia się co do konkretnych dowodów jak i złożenia wyjaśnień wobec nieodroczenia rozprawy w dniu 5 marca 2018 r., 12 marca 2018 r., 2 lipca 2018 r. w sytuacji gdy skazany chciał w niej uczestniczyć, ale nie mógł z względów zdrowotnych, a jego obecność była usprawiedliwiona;

3. obrazę przepisów postępowania, która to miała wpływ na treść orzeczenia, polegającą na naruszeniu art. 6 k.p.k. w związku z art. 117 § 2a k.p.k. poprzez nieuwzględnienie zaświadczenia lekarza sądowego o niemożności stawieństwa skazanego na terminie rozprawy w dniach 5 marca 2018 r., 12 marca 2018 r., 2 lipca 2018 r.”

Skarżący wniósł o „uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania”.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako o oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W myśl art. 523 § 2 i 4 pkt 1 k.p.k. w razie skazania oskarżonego na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, kasacja na jego korzyść wniesiona przez obrońcę (lub prokuratora) może podnosić jedynie uchybienia wymienione w art. 439 k.p.k. Wskazanie innych rażących naruszeń jest niedopuszczalne, przeto nie podlegają one rozpoznaniu.

Ustosunkowania wymagały więc jedynie trzy pierwsze zarzuty kasacyjne.

Ad. pkt 1) zarzut naruszenia art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. nie był podnoszony w apelacji obrońcy (ani w apelacji oskarżonego). Już ten fakt świadczy o próbie ominięcia wyżej wskazanego ograniczenia do osiągnięcia celu kasacji wskazanego w jej wniosku. O takiej próbie świadczy również budowa zarzutu. W razie wystąpienia tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 k.p.k. np. z jego punktu 11, wyrok ulega uchyleniu (także z urzędu) bez potrzeby wykazywania przez stronę, że podnoszone uchybienie **miało istotny wpływ na treść** wyroku. Tymczasem w zarzucie twierdzi się o zaistnieniu takiego wpływu. Na uzasadnienie tego zarzutu obrońca powołuje zastosowanie przez Sąd I instancji art. 4 § 1 k.k., co jego zdaniem „ze względu na zasadę jedności prawa materialnego i procesowego” powinno prowadzić do zastosowania art. 374 § 1 k.p.k. w brzmieniu przed dniem 1 lipca 2015 r. to jest, stanowiącego, że obecność oskarżonego na rozprawie głównej jest obowiązkowa (Natomiast od tego dnia stosownie do znowelizowanego art. 374 § 1 k.p.k. oskarżony ma prawo brać udział w rozprawie, a więc zniesiony został jego obowiązkowy w niej udział). Sprawa na rozprawie głównej była rozpoznawana od 5 marca 2018 r. W myśl powołanego w kasacji przepisu (s. 6 tego pisma) zastosowanie miał art. 374 § 1 k.p.k. w nowym brzmieniu. Żaden z przepisów noweli z dnia 27 września 2013 r., w tym art. 27, nie odwoływał się do „jedności prawa materialnego i procesowego”, nawet domyślnie. Regułą jest, co wynika z powołanego art. 27 noweli, że nowe przepisy procesowe stosuje się do spraw wszczętych przed dniem wejścia jej w życie, chyba, że dalsze przepisy stanowią inaczej. Przepis art. 36 tej noweli wskazuje, które przepisy w dawnym brzmieniu należy stosować, ale wśród nich nie ma art. 374 § 1 k.p.k.

W dalszej części uzasadnienia kasacji obrońca przytacza argumenty ze zasadnością zarzutów stanowiących tzw. względne powody odwoławcze (s. 9 – 11). Jak jednak wspomniano na wstępie, zarzuty te ze względu na ograniczenia wynikające z unormowań zawartych w art. 523 k.p.k. nie podlegającej rozpoznaniu. Tylko więc oskarżonemu (bo obrońca, jako podmiot fachowy, o tym wie) podać można, że miarodajną dla Sądów była opinia biegłego A. B. , którą dopuścił Sąd Rejonowy na rozprawie w dniu 12 marca 2018 r. (k. 577) i która wpłynęła w dniu 28 czerwca 2018 r. (k. 642 – 645). Sąd miał zatem prawo kierować się treścią tej opinii, decydując o prowadzeniu w dniu 2 lipca 2018 r. rozprawy pod nieobecność oskarżonego, a nie treścią pisma lekarza M. B. z tego samego dnia, który nie figurował w nim jako lekarz sądowy, a samo pismo nie było wymaganym zaświadczeniem stwierdzającym niemożność stawienia się oskarżonego w tym dniu przed Sądem (k. 646).

Ad zarzutów z pkt 2 i 3) podniesiono w nich zaistnienie uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. Przepis ten stanowi, że sąd odwoławczy uchyla wyrok, jeżeli „**zachodzi sprzeczność w treści orzeczenia, uniemożliwiająca jego wykonanie**”. W zarzutach natomiast (ani w ich uzasadnieniu – s. 6 – 7) nie wskazano tego rodzaju sprzeczności, tzn. skutkującej niemożnością wykonania wyroku. W kasacji mowa jest tylko o niemożności określenia brzmienia zastosowanych przepisów.

Z przytoczonych względów oddalono kasację jako oczywiście bezzasadną.